

CURTEA DE APEL CENTRU

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Teilor 4
e-mail: cac@justice.md, Tel.: /373 22/ 635 417
www.instante.justice.md

4-35/10-1371 03.16.15

Curtea Constituțională a Republicii Moldova mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușeanu, nr. 28

Curtea de Apel Centru, Vă expediază solicitarea ridicării excepției de neconstituționalitate înaintată de către reprezentantul pârâtului Partidul Politic Partidul Republican "Inima Moldovei", Nagacevschi Fadei, în cauza civilă la acțiunea înaintată de de Ministerul Justiției al Republicii Moldova împotriva Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”, intervenienți accesorii Comisia Electorală Centrală și Serviciul de Informații și Securitate, privind limitarea activității Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” pe un termen de 12 luni.

Anexe:

Copia cererii de chemare în judecată;

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate înaintată de reprezentantul pârâtului Partidul Politic Partidul Republican "Inima Moldovei", Nagacevschi Fadei;

Încheierea Curții de Apel Centru nr. 2-15/25 din 28 noiembrie 2025;

Presedintele interimar al
Curții de Apel Centru

Mîra Ghenadie

PRIM

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău, MD-2004

SESIZARE
privind excepția de neconstituționalitate a art. 21 alin. 3¹, 3², 8 din Legea nr.
294/2007 privind partidele politice

A. Autorul excepției de neconstituționalitate

Nume partid: Partidul Politic Partidul Republican „INIMA MOLDOVEI”

Număr de identificare de stat și cod fiscal:1024620012817

Data înregistrării: 29.11.2024

Reprezentant legal: Irina Vlah, Președinte

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun

În fapt, Domnul Dragoș Galbur, președintele Partidului politic Partidul Național Moldovenesc (în continuare - PNM), a depus la Comisia Electorală Centrală o contestație, înregistrată sub nr. CEC10AP/6 din data de 2 septembrie 2025, împotriva doamnei Irina Vlah, președinta Partidului Politic Partidul Republican „INIMA MOLDOVEI”.

Totodată, doamna Arina Spătaru, președinta Partidului Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa (în continuare - ALDE), a depus o sesizare, înregistrată la Comisie sub nr. CEC-7/22684 din 5 septembrie 2025.

PNM susține în contestația nr. CEC-10AP/6 că la data de 2 septembrie 2025 Centrul Național Anticorupție, în colaborare cu Procuratura municipiului Cahul și cu suportul altor structuri specializate ale Inspectoratului General al Poliției, a desfășurat acțiuni procesuale într-o cauză penală privind finanțarea ilegală a unei formațiuni politice.

Descinderile au vizat mai multe locații din Chișinău și sudul țării, inclusiv instituții publice, fiind reținute mai multe persoane bănuite de implicare în activități de corupere electorală și spălare de bani.

Mai arată că, potrivit informațiilor oficiale comunicate de autoritățile competente, au fost documentate episoade de remunerare ilicită a activiștilor politici, colectare a semnăturilor contra plată și utilizare de resurse financiare provenite din Federația Rusă, prin intermediul instituției bancare „Promsviazybank” și al aplicațiilor electronice asociate, aflate sub regim de sancțiuni internaționale.

Totodată, investigațiile au relevat coordonarea activităților prin canale de comunicare criptate și implicarea directă a unor curatori din afara țării în diseminarea de materiale de dezinformare pe rețelele sociale.

Susține că, în cadrul perchezițiilor, organele de drept au ridicat mijloace bănești în diferite valute, carduri bancare de tip „МИР”, tehnică de calcul, înscrisuri de ciornă, precum și alte bunuri relevante pentru investigații.

Autoritățile au confirmat că o parte din fondurile provenite din străinătate erau lichefiate prin intermediul unor aplicații electronice, în scopul finanțării activităților electorale ale formațiunii vizate.

Adaugă PNM că președinta Partidului Politic Partidul Republican „INIMA MOLDOVEI”, parte componentă a Blocului Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”, a recunoscut public efectuarea perchezițiilor la unii membri ai formațiunii, fapt ce ar confirma conexiunea directă a partidului cu circumstanțele investigate.

Relatează PNM că, pe baza acestor date oficiale, a depus contestația în examinare, invocând finanțarea ilegală și utilizarea frauduloasă a resurselor din afara țării de către Partidul Politic Partidul Republican „INIMA MOLDOVEI” și, respectiv, solicită excluderea acestuia din cursa electorală.

Contestatarul *a solicitat*:

- formularea unei cereri adresate Inspectoratului General al Poliției și Centrului Național Anticorupție privind oferirea informațiilor suplimentare referitoare la finanțarea ilegală a Partidului Politic Partidul Republican „INIMA MOLDOVEI”, inclusiv cu mijloace financiare din străinătate;
- constatarea faptului că Partidul Politic Partidul Republican „INIMA MOLDOVEI”, parte a Blocului Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”, a fost finanțat ilegal și a utilizat în campania electorală mijloace financiare provenite din străinătate;
- emiterea unei hotărâri cu privire la anularea înregistrării Partidului Politic Partidul Republican „INIMA MOLDOVEI”, parte a Blocului Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”, cu excluderea candidaților din lista de candidați.

La rândul său, ALDE a prezentat susțineri în același sens, invocând aceleași circumstanțe factuale și argumente juridice privind finanțarea ilegală a Partidului Politic Partidul Republican „INIMA MOLDOVEI”, formațiune componentă a Blocului Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”.

ALDE a subliniat că acțiunile investigate subminează corectitudinea competiției electorale și *a solicitat* examinarea posibilității de a revizui statutul legal al Blocului Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei” ca participant în alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, inclusiv prin verificarea legăturilor directe ale blocului cu membrii reținuți, și de a adopta hotărâre în acest sens.

La data de 17 septembrie 2025 a fost examinată contestația Nr.CEC-10AP/6 din 2 septembrie 2025 depusă de Partidul Politic „Partidul Național Moldovenesc” și sesizarea nr. CEC-7/22684 din 5 septembrie 2025 depusă de Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa împotriva Blocului Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei.

Prin hotărârea CEC nr. 3993 din 17 septembrie 2025, *s-a hotărât*:

1. Se admite parțial contestația nr. CEC-10AP/6 din data de 2 septembrie 2025 a Partidului politic Partidul Național Moldovenesc și sesizarea nr. CEC-7/22684 din 5 septembrie 2025 a Partidului Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa.
2. Se aplică Blocului Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei” sancțiunea avertismentului pentru încălcarea prevederilor legale privind finanțarea partidelor politice.

3. Se inițiază efectuarea misiunii de control complex al finanțării activității Partidului Politic Partidul Republican „INIMA MOLDOVEI” pentru perioada 1 mai - 31 august 2025 și a Blocului Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei” pentru perioada 3 august-1 octombrie 2025.
4. Se comunică subiecților enumerați la punctele 2 și 3 faptul inițierii misiunii de control.
5. Subiecții enumerați la punctul 3 vor pune la dispoziția membrilor grupului de control, în termen de 48 ore, toate actele necesare solicitate cu privire la finanțarea campaniei electorale și/sau a partidului politic.
6. Se expediază Ministerului Justiției prezenta hotărâre și copia dosarului administrativ în vederea examinării aplicabilității art. 21 din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice în privința Partidului Politic Partidul Republican „INIMA MOLDOVEI”.

La 19 septembrie 2025 Partidul Politic Partidul Republican „INIMA MOLDOVEI” a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva hotărârii CEC nr. 3993 din 17 septembrie 2025 (se anexează), în principal, **solicitând:**

- a admite acțiunea și a anula Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3993 din 17 septembrie 2025 cu privire la contestația nr. CEC-10AP/6 din 2 septembrie 2025 și sesizarea nr. CEC7/22684 din 5 septembrie 2025.

În motivarea acțiunii, Partidul Politic Partidul Republican „INIMA MOLDOVEI” a notat, printre altele,

Hotărârea contestată **nu trece testul proporționalității** prevăzut de art. 29 Cod administrativ:

- nu este **potrivită** (deoarece există deja rapoarte și hotărâri CEC care confirmă lipsa unor donații ilegale),
- nu este **necesară** (există mijloace alternative, mai puțin intruzive, pentru verificarea legalității finanțării),
- nu este **rezonabilă** (ingerința este excesivă, afectând imaginea și șansele electorale ale Blocului în plină campanie, fără existența unor probe clare de ilegalitate).

Prin urmare, **actul administrativ trebuie anulat pentru încălcarea principiului proporționalității, sancțiunea avertismentului, misiunea de control complex dispusă**, precum și expedierea dosarului administrativ la Ministerul Justiției, trebuie anulate ca fiind vădit ilegale, nejustificate și disproporționate.

Toate aceste abateri cert denotă caracterul arbitrar și abuziv al procedurii administrative și actului contestat.

Însă, hotărârea CEC nr. 3993 din 17 septembrie 2025 a fost menținută prin hotărârea Curții de Apel din 25 septembrie 2025. Iar prin încheierea Curții Supreme de Justiție

din 27 septembrie 2025, recursul Partidului Politic Republican "Inima Moldovei" a fost declarat inadmisibil.

Tot, la 19 septembrie 2025 Ministerul Justiției a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Partidului Politic Partidul Republican „INIMA MOLDOVEI” prin care solicită:

- a admite cererea de chemare în judecată și a dispune limitarea activității Partidului Politic Partidul Republican „INIMA MOLDOVEI”,
- a aplica măsura asigurătorie sub formă de limitare a activității Partidului Politic Partidul Republican „INIMA MOLDOVEI” pe perioada examinării cauzei, până la pronunțare în fond, conform art. 21 alin. 3² din Legea nr.294/2007 privind partidele politice.

În motivarea acțiunii, Ministerul Justiției a făcut trimitere la scrisoarea nr. CEC-8/8992 privind notificarea despre adoptarea Hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 3993 din 17 septembrie 2025 cu privire la contestația nr. CEC-10AP/6 din 2 septembrie 2025 și sesizarea nr. CEC-7/22684 din 5 septembrie 2025 și la argumentele CEC reținute pentru în motivarea hotărârii notificate ministerului. Suplimentar, Ministerul Justiției a reținut un articol de presă pentru a-și motiva acțiunea.

Despre depunerea acțiunii împotriva Partidului Politic Partidul Republican „INIMA MOLDOVEI”, Ministerul Justiției a comunicat public la 19 septembrie 2025.

Conform actelor dosarului, a fost prezentată și o evaluare SIS prin care se invocă „operațiuni de migrare a structurilor asociative grupării criminale Șor cătr „Partidul Republican Inima Moldovei” (PRIM), lider Irina VLAH”. În susținerea evaluării prezentate, SIS face o analiză cu privire la:

- I. Promovarea Irinei Vlah în alegerile prezidențiale din 2024
- II. Promovarea grupului de inițiativă PRIM la referendum
- III. Promovarea Irinei Vlah în alegerile parlamentare 2025.

Totodată, la evaluarea SIS a fost anexată o listă cu 501 persoane, membri PRIM, care ar fi fost beneficiari ai tranzacțiilor Promsvyazbank (PSB).

Tot conform actelor dosarului au fost prezentate scrisori ale Procuraturii mun. Cahul prin care se comunică că în cauza penală din 10.06.2025 în baza art. 181³ din Codul penal, pe faptul finanțării ilegale a Partidului Republican „Inima Moldovei”, sunt urmărite penal 17 persoane.

PRIM a prezentat o referință cu privire la solicitarea Ministerului Justiției privind aplicarea măsurii asigurătorii sub formă de limitare a activității partidului pe parcursul examinării cauzei în fond, prin care, printre altele, a menționat:

1. Alegerile prezidențiale s-au desfășurat la 20 octombrie 2024, PRIM a fost înregistrat ulterior la 29 noiembrie 2024 și discuțiile referitoare la pretensele

- acțiuni ale unor persoane fizice sunt atribuite în mod arbitrar unei persoane juridice care nici nu exista la acea etapă;
2. Atribuirea PRIM a referendumului este arbitrară, or, inițiativa referendară a aparținut unui grup de persoane fizice și nu PRIM. În ceea ce privește referendumul național organizat concomitent cu alegerile prezidențiale din 2024, doamna **Irina Vlah nu a participat și nu a desfășurat campanie, întrucât legislația electorală în vigoare nu permite candidaților independenți implicarea directă în campanii pentru referendumuri.** Conform art. 200 alin. (1) Cod electoral, după publicarea de către Comisia Electorală Centrală a listei partidelor politice ce au dreptul să participe la referendumul republican, întocmită conform art. 27 lit. g), dar nu mai devreme de 70 de zile și nu mai târziu de 40 de zile înainte de ziua desfășurării referendumului republican, **partidele politice respective pot depune la Comisia Electorală Centrală cererea privind înregistrarea în calitate de participant la referendum, semnată de persoana abilitată conform normelor statutare.**
 3. Conform scrisorii SIS se invocă o întâlnire la Ungheni a Irinei Vlah cu un grup de persoane fizice, dintre care cică 1/3 ar fi fost membri ai partidului „Șansa” și crearea organizației teritoriale PRIM la Ungheni cu ex-membri „Șansa”. În realitate PRIM nu are și nu a creat OT Ungheni. La data menționată a avut loc **o simplă întâlnire cu cetățenii raionului Ungheni, fără nicio legătură cu constituirea sau coordonarea organizațiilor de partid.** **Despre presupusa migrare a membrilor altor formațiuni politice - Afirmațiile (SIS) potrivit cărora „circa 1/3 din membrii organizației teritoriale „ȘANSA” Ungheni, inclusiv președintele și secretarul OT, ar fi migrat la PRIM nu corespund realității și nu sunt probate.** Nu există dovezi că membrii sau activiștii grupului ȘOR ar fi migrat către doamna Irina Vlah. **PRIM nu are membri cu domiciliul în raionul Ungheni,** astfel încât presupusele acțiuni de migrare nu pot servi drept temei pentru limitarea activității partidului.
 4. Cu referire la lista celor 501 membri despre care se pretinde că ar fi fost beneficiari de tranzacții prin PSB, chiar dacă nu a avut posibilitatea reală de a verifica corectitudinea evaluărilor SIS, nu a avut date complete, inclusiv perioada în care aceste persoane au fost beneficiari ai tranzacțiilor PSB, scopul tranzacțiilor, cum au fost cheltuiți banii, în lipsa unei informări prealabile din partea SIS, în spiritul loialității față de stat și înlăturării suspiciunilor chiar lipsite de probe, la 24 septembrie 2025, PRIM a decis excluderea din partid a celor 501 persoane menționate de SIS;
 5. Mai mult, PRIM a verificat, dacă a primit donații de la persoanele indicate de SIS, a identificat câteva persoane și donații în mărime de 192,5 mii lei, pe care le-a vărsat în bugetul public național chiar dacă nu au fost ridicate discuții de niciun organ al statului cu privire la legalitatea respectivelor donații. Dar s-a acționat anume în spiritul înlăturării oricăror suspiciuni privind legalitatea activității partidului.

6. SIS încearcă să prezinte ideea că PRIM ar putea fi considerat succesori sau afiliat formațiunii ȘOR, ceea ce **nu corespunde adevărului și realității**. Reprezentantul SIS a afirmat, în cadrul ședinței de judecată privind aplicarea măsurilor asigurătorii, că 501 persoane – membri de partid, menționate în anexa la nota informativă SIS – ar fi participat la constituirea PRIM și la luarea deciziilor importante pentru partid.

Luarea deciziilor în cadrul PRIM se realizează, conform Statutului, de către **Congres, Președinte, CNP și Biroul Executiv** existenți la momentul respectiv. Nici în CNP, nici în Biroul Executiv nu se regăsesc persoanele menționate de SIS.

Conform art. 3 din Legea 294/2007, se prevede în mod imperativ cazurile în care un partid poate fi considerat succesori al unui partid declarat neconstituțional, condițiile fiind **cumulative și dovedite prin probe concrete**.

De asemenea, legea civilă are efecte pentru viitor, iar **intrarea în vigoare a noilor reglementări la 14 iunie 2025 nu produce efect retroactiv** pentru situațiile anterioare, astfel încât niciuna dintre circumstanțele existente la momentul constituirii PRIM nu poate fi analizată prin prisma normelor adoptate ulterior.

Prin urmare, **PRIM nu poate fi considerat succesori al formațiunii SOR**, iar argumentul SIS nu are fundament legal sau factual.

Nu sunt îndeplinite niciuna dintre condițiile stabilite de lege pentru ca PRIM să fie considerat succesori al formațiunii SOR. Afirmarea că PRIM ar continua activitatea SOR este **nefondată și contrară normelor expres prevăzute în Legea nr. 294/2007**.

La 25 septembrie 2025 a fost pronunțată încheierea Curții de Apel Centru prin care s-a dispus a aplica măsura asigurătorie sub formă de limitare a activității Partidului Politic Partidul Republican „INIMA MOLDOVEI” pe perioada examinării cauzei, până la pronunțare în fond, conform art. 21 alin. 3² din Legea nr.294/2007 privind partidele politice.

Instanța a reținut că măsura asigurătorie este necesară, deoarece în privința activității acestuia sunt suspiciuni că a fost finanțat ilegal și acesta ar fi unicul instrument pentru a garanta integritatea procesului electoral și drepturilor participanților la scrutin.

Totodată, instanța a făcut trimitere la pct. 47 al HCC nr. 9 din 26 martie 2024, unde Curtea a reținut că sunt permise măsuri preventive de participare la alegeri a candidaților, dacă organele electorale constată în mod independent că aceștia au comis abateri electorale semnificative.

La 26 septembrie 2025 Comisia Electorală Centrală a inițiat procedura de executare a încheierii judecătorești indicate supra.

Încheierea judecătorească a fost contestată cu recurs, totodată fiind solicitată suspendarea executării încheierii până la examinarea cererii de recurs și a cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

În același timp, PRIM a solicitat explicarea modului de executare a încheierii judecătorești, solicitarea fiind lăsată fără răspuns/refuzată. A fost refuzată și suspendarea încheierii judecătorești până la examinarea cererii de recurs de către Curtea Supremă de Justiție.

La 26 septembrie CEC a emis hotărârea prin care a exclus Partidul Republican „INIMA MOLDOVEI” și 26 de candidați propuși de către partid în cadrul Blocului Patriotic, dar desemnați în calitate de candidați de către Bloc.

Totodată, Blocul Patriotic a fost pus în situația de a exclude în regim de urgență o serie de candidați din lista sa electorală, la solicitarea expresă a CEC, sub pretextul restabilirii egalității de gen. Acest lucru s-a realizat **în afara cadrului legal**, fără o bază juridică explicită și cu numai **două zile înainte de ziua alegerilor**, moment în care legislația electorală nu mai permite nicio intervenție asupra listei de candidați, cu excepția cazurilor strict prevăzute de lege.

Potrivit art. 115 alin. (2) din Codul electoral, **dreptul de a modifica lista de candidați aparține exclusiv concurentului electoral**, și numai **în termen de minimum 10 zile înainte de ziua alegerilor**. Norma este imperativă, iar scopul ei este de a proteja stabilitatea contestațiilor, predictibilitatea procesului electoral, transparența pentru alegători și egalitatea de șanse între concurenți.

Prin intervenția sa, CEC a creat un **precedent inadmisibil și ilegal**. Această practică contravine atât literei, cât și spiritului Codului electoral, transformând CEC din autoritate de administrare a procesului electoral într-una cu rol decizional asupra componentei interne a unui concurent. Astfel de ingerințe afectează caracterul liber al alegerilor. CEC nu poate rescrie lista, nu poate exclude candidați și nu poate obliga un concurent să o facă.

La 27 septembrie 2025 a fost pronunțată decizia Curții Supreme de Justiție prin care recursul PRIM împotriva încheierii privind aplicarea măsurii asigurătorii sub formă de limitare a activității partidului pe parcursul examinării cauzei în fond, a fost respins.

Instanța de recurs a reținut, printre altele:

„61. În speța, instanța de recurs este chemată să aprecieze oportunitatea aplicării de către Curtea de Apel Centru a unei măsuri asigurătorii asupra activității unui partid politic în raport cu indiciile și suspiciunile rezonabile privind finanțarea ilegală, posibile legături cu structuri criminale organizate și utilizarea de fonduri nedeclarate în campania electorală.

...

63. Așadar, pluralismul politic și desfășurarea liberă a competiției electorale sunt elemente fundamentale ale ordinii constituționale. Statul are obligația pozitivă de a proteja aceste valori împotriva oricăror practici care pot denatura voința alegătorilor, fie prin coruperea masivă a acestora, fie prin introducerea sistematică de fonduri ilicite în campania electorală.

64. Într-un asemenea context, instanța de recurs subliniază că interesul public prevalează asupra interesului individual al partidului de a-și continua nestingherit activitatea, **întrucât este vorba de protejarea integrității procesului electoral și a încrederii publicului în instituțiile democratice.**

65. Prin urmare, caracterul urgent al măsurii se explică prin apropierea scrutinului electoral și prin riscul ca fondurile ilicite să fie utilizate pentru influențarea voinței alegătorilor. În lipsa unei intervenții imediate, există pericolul ca procesul democratic să fie denaturat în mod ireversibil, efect ce nu ar mai putea fi corectat ulterior printr-o hotărâre pe fond.

66. Această urgență decurge din iminența utilizării resurselor ilicite în campanie, ceea ce reclamă un răspuns judiciar preventiv...”

În același timp, la 27 septembrie 2025, președintele Partidului Politic Partidul Republican „INIMA MOLDOVEI” - Vlah Irina, reprezentantul Blocului Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei - Chișca-Doneva Tamara, precum și Blanari Vitalie, și Butuc Sergiu au depus la Curtea de Apel Centru acțiune împotriva Comisiei Electorale Centrale, solicitând anularea hotărârii CEC nr. 4114 din 26 septembrie 2025 „cu privire la executarea încheierii Curții de Apel Centru din 25 septembrie 2025”, prin care au fost excluși candidații PRIM desemnați de către Blocul Patriotic.

Prin încheierea Curții de Apel Centru din 27 septembrie 2025 acțiunea indicată supra a fost declarată inadmisibilă, în special, pentru următoarele:

„Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4114 din 26 septembrie 2025 nu reprezintă altceva decât o operațiune administrativă, întreprinsă de autoritatea publică pârâtă în cadrul procedurii administrative, care are ca scop limitarea activității Partidului Politic Partidul Republican „INIMA MOLDOVEI” pe perioada examinării cauzei, până la pronunțare în fond.

Drept urmare, prin prisma art. 15 alin. (2) Cod administrativ, această operațiune administrativă nu poate fi contestată separat, decât concomitent cu actul administrativ individual defavorabil/favorabil final, or, pe marginea procedurii administrative nominalizate, la momentul depunerii acțiunii în contencios administrativ încă nu era emisă o soluție.

Totodată, Colegiul consideră inoportun de a se expune referitor la argumentele invocate ca temei de anulare a actului contestat.

Or, după cum a fost constatat mai sus, hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4114 din 26 septembrie 2025, reprezintă în sine operațiune administrativă, astfel că aceste argumente vor constitui obiectul examinării în cadrul acțiunii în contencios administrativ privind verificarea legalității actului administrativ individual defavorabil emis pe marginea litigiului în cadrul căruia a fost emisă încheierea de asigurare, în caz de contestare a acestuia.”

Încheierea Curții de Apel Centru din 27 septembrie 2025 a fost contestată cu recurs.

La 28 septembrie 2025 a fost pronunțată decizia Curții Supreme de Justiție privind respingerea recursului ca inadmisibil, în special pentru următoarele:

„Eventuala contestare a hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 4114 din 26 septembrie 2025, prin care a fost pusă în executare încheierea din 25 septembrie 2025 a Curții de Apel Centru în dosarul nr. 2- 15/25, este lipsită de obiect, deoarece Comisia a acționat exclusiv ca autoritate de executare, fără să poată modifica sau ignora dispozițiile instanței. Ba mai mult ca atât, Comisia Electorală Centrală nu avea competența de a reevalua sau de a înlătura efectul încheierii din 25 septembrie 2025 Curții de Apel Centru, or, măsura de asigurare are caracter executoriu. Nu poate fi reținut ca viabil nici faptul că în pct. 4 din partea dispozitivă a hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 4114/2025 este indicată „prezenta hotărâre poate fi contestată în decurs de 3 zile, fără respectarea procedurii prealabile, la Curtea de Apel Centru”. Or, faptul dacă actul contestat poate forma obiectul unui control judecătoresc de legalitate și dacă reclamantul are calitatea procesuală și interesul de a formula o acțiune în contencios administrativ împotriva acestuia este verificat de către instanța de judecată la etapa admisibilității acțiunii.

Nu poate fi reținut nici argumentul recurenților că, Comisia Electorală Centrală a depășit limitele încheierii din 25 septembrie 2025 și a adăugat efecte juridice care nu erau prevăzute de instanță și care afectează drepturile persoanelor incluse în lista Blocului electoral. Or, din analiza comparativă a hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 4114/2025 și a încheierii din 25 septembrie 2025 a Curții de Apel Centru, rezultă că Comisia nu a adăugat nimic la dispozitivul instanței, ci a constatat efectele imediate și obligatorii ale executării actului judecătoresc executoriu.

Instanța reține că argumentele formulate de reclamantii drept temei pentru anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 4114/2025, precum caracterul pretins abuziv al măsurii, disproportionalitatea termenului de 24 de ore, afectarea dreptului de a fi ales sau pretinsa depășire a competenței Comisiei nu pot fi examinate la etapa de față, întrucât țin de fondul litigiului în care va fi verificată legalitatea actului administrativ individual defavorabil emis pe marginea litigiului.

Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4114/2025 nu a creat, modificat sau stins raporturi juridico-publice, ci a constituit o formalitate de executare a încheierii judecătorești executorii, prin care Comisia a pus în aplicare obligația de excludere a candidaților dispusă de instanța de judecată.

Instanța de recurs nu poate reține ca pertinente argumentele recurenților ce țin de faptul că prima instanță trebuia să verifice proporționalitatea măsurii aplicate de Comisia Electorală Centrală, deoarece limitarea activității unui partid politic și excluderea candidaților este cea mai severă ingerință electorală, de aceea trebuia aplicat testul de proporționalitate.”

La momentul contestării hotărârii CEC privind excluderea candidaților, ne aflăm în plină perioadă electorală, iar termenele accelerate ale procesului electoral, împreună cu practica instanțelor de a respinge acțiunile formulate, prin simple încheieri de inadmisibilitate bazate pe faptul că acțiunile CEC sunt simple operațiuni administrative, au făcut ca dreptul la un recurs efectiv să fie doar formal, nu efectiv.

Se constată astfel, în mod obiectiv, că **organele de stat, împreună cu instanțele de judecată**, au operat excluderea candidaților de pe listele electorale **fără ca aceștia să beneficieze de un remediu real, practic și efectiv**, ceea ce contravine atât art. 6 CEDO, cât și art. 20 și 54 din Constituția Republicii Moldova.

Procedura în cadrul căreia a fost ridicată excepția

Prezenta excepție de neconstituționalitate este invocată în cadrul cauzei la acțiunea Ministerului Justiției împotriva Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei” cu privire la limitarea activității partidului, Curtea de Apel Centru (dosar nr. 2-15/25)

C. Obiectul sesizării. Norma contestată

Legea contestată: Legea nr. 294/2007 privind partidele politice

Textele contestate:

Unele prevederi de la art. 21 alin. (3¹):

„Ministerul Justiției se poate adresa direct în instanța de judecată, fără a parcurge procedura prealabilă indicată la alin. (2), cerând limitarea activității partidului politic pe un termen de până la 12 luni, în cazul acțiunilor sau inacțiunilor menționate la alin. (1) și (1¹) care amenință suveranitatea, independența, integritatea teritorială, securitatea națională, ordinea și siguranța publică, însoțite de:

- a) acțiuni de subminare a proceselor electorale;
- c) acte de corupere pe scară largă a alegătorilor;
- d) finanțare ilegală sau acordare ilegală de servicii sau valori materiale partidului politic ori concurenților electorali ai acestuia;
- e) acțiuni de spălare a banilor sau introducerea în țară, în mod sistematic și ilegal, a mijloacelor financiare pentru activități curente sau electorale ale partidului politic;”

În cumul cu art. 21 alin. (3²) „Luând în considerare gravitatea încălcărilor admise de către partidul politic, existența unui pericol real și iminent de producere a unor consecințe iremediabile pentru valorile democratice și pentru ordinea de drept a Republicii Moldova prin continuarea desfășurării activităților ilegale ale partidului politic, Ministerul Justiției poate cere instanței de judecată să dispună, în calitate de măsură asiguratorie, limitarea activității partidului politic pe perioada examinării cauzei, până la pronunțarea în fond, prezentând, în acest sens, argumentele și probele care să ateste situațiile respective.”

În cumul cu sintagma de la art. 21 alin. (8) al legii privind partidele politice: „...cu excepția cazurilor în care limitarea activității partidului politic se cere pentru comiterea unor încălcări grave ale legii, astfel cum sunt prevăzute acestea la art. 3 și la alin. (3¹) din prezentul articol. Activitatea partidului politic nu poate fi limitată pentru încălcări minore.”

D. Prevederi constituționale pretins încălcate.

Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

1. Art. 23 alin. (2): Dreptul persoanei de a-și cunoaște drepturile și obligațiile

Normele contestate sunt imprevizibile și lipsite de claritate, întrucât nu stabilesc în mod explicit procedura, limitele și condițiile de aplicare a art. 21 alin. 3¹ din Legea privind partidele politice, în etapa măsurilor de asigurare, comparativ cu etapa examinării fondului. Această lipsă de previzibilitate permite aplicarea arbitrariului și face imposibilă pentru partide și candidați anticiparea consecințelor juridice ale conduitei lor, încălcând exigențele de calitate a legii impuse de art. 23 alin. (2).

2. Art. 38: Dreptul de a fi ales și de a participa la alegeri

Aplicarea dispozițiilor contestate în plină perioadă electorală, fără o procedură clară, previzibilă și cu termene rezonabile, a condus la restrângerea nejustificată și disproporționată a dreptului Blocului și al candidaților de a participa în alegeri. CEC a confirmat absența încălcărilor electorale imputabile Blocului, ceea ce face cu atât mai nejustificată ingerința Ministerului Justiției.

3. Art. 41: Libertatea partidelor politice și egalitatea în fața legii

Aplicarea neuniformă a normelor contestate, precum și neconcordanța dintre evaluarea CEC (autoritate electorală independentă) și poziția Ministerului Justiției (organ politic), conduc la un tratament inegal și afectează autonomia partidelor politice. Partidul și candidații săi au fost lipsiți de drepturi politice în lipsa unor criterii clare și uniforme, ceea ce contravine principiului egalității în fața legii.

4. Art. 54: Restrângerea drepturilor fundamentale - condiții de legalitate, necesitate, proporționalitate și respectarea esenței dreptului

Restrângerea drepturilor electorale a avut loc fără:

- **legalitate**, întrucât norma este imprevizibilă;
- **necesitate**, deoarece nici MJ și nici CEC nu au stabilit încălcări care să justifice o măsură atât de gravă;
- **proporționalitate**, fiind aplicate măsuri mai severe decât o eventuală hotărâre definitivă pe fond;
- **respectarea esenței dreptului**, deoarece candidații au fost excluși în plină campanie, fără un recurs efectiv și într-un moment în care nici măcar procedura nu era clar definită.

Normele contestate, aplicate într-un context electoral, fără criterii obiective și fără o procedură clară, au generat o ingerință gravă și disproporționată în drepturile constituționale ale partidului, Blocului electoral și candidaților acestuia. Incoerența instituțională dintre CEC și MJ, lipsa previzibilității normei și aplicarea sa arbitrară contravin standardelor constituționale și jurisprudenței CEDO privind calitatea legii și protecția drepturilor electorale.

Urmare a sesizării recepționate, Ministerul Justiției a inițiat în mod imediat procedura de limitare juridică a dreptului Partidului Politic „Partidul Republican Inima Moldovei” de a participa la viața politică a țării pentru o perioadă determinată. Totodată, Ministerul a solicitat aplicarea unei măsuri de asigurare prin care se urmărește limitarea exercitării capacității juridice a partidului, inclusiv restrângerea dreptului acestuia de a participa în alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025.

Implicit, prin sesizarea CEC în adresa Ministerului Justiției s-a urmărit excluderea partidului și a candidaților înregistrați din partea partidului din cursa electorală pentru alegerile parlamentare din 28.09.2025.

Elementele menționate supra implică incidența art. 38 și 41 din Constituție.

Cu referire la încălcarea art. 23 alin. (2) din Constituție, în cumul cu art. 38, 41 și 54, se constată că procedura de emitere a actelor judecătorești privind aplicarea măsurii de asigurare – măsură prin care s-a limitat activitatea Partidului „Partidul Republican Inima Moldovei” până la examinarea cauzei în fond – precum și modul de executare ulterioară a acestor acte de către Comisia Electorală Centrală, în baza normelor contestate, nu au respectat cerințele de claritate, previzibilitate și proporționalitate impuse de Constituție.

Vom remarca faptul că norma contestată, care reglementează posibilitatea aplicării măsurii de asigurare până la examinarea cauzei în fond, a fost aplicată de instanța de judecată la solicitarea Ministerului Justiției într-un cadru normativ imprevizibil și lipsit de claritate, **examinându-se de fapt fondul cauzei (obiectul cauzei coincide cu măsura de asigurare)**. Dispoziția legală nu stabilește nivelul de probațiune necesar pentru aplicarea unei măsuri atât de severe, nu definește criteriile minimale de apreciere a riscului și nici nu indică standardul probatoriu pe care reclamantul trebuie să îl îndeplinească.

Această lipsă de precizie a normei contestate a permis instanței să dispună măsura de asigurare într-o manieră arbitrară, fără ca Ministerul Justiției să prezinte dovezi obiective, verificabile și concludente care să ateste existența unei necesități reale și imediate de restrângere a activității partidului. **Aplicarea unei măsuri excepționale, cu efecte directe asupra participării politice, în baza unei norme lipsite de previzibilitate și fără un standard de probațiune definit contravine cerințelor constituționale privind calitatea legii și securitatea juridică.**

Reieșind din soluțiile judecătorești pronunțate asupra solicitării privind aplicarea măsurii de asigurare sub formă de limitare a activității partidului până la examinarea cauzei în fond, precum și din modul în care această măsură a fost executată de către Comisia Electorală Centrală, se atestă o serie de **probleme sistemice** care justifică neconstituționalitatea normelor contestate. Astfel:

1. Limitarea activității partidului poate fi dispusă pe baza unor simple suspiciuni formulate în temeiul unor informații clasificate

Norma contestată permite aplicarea unei măsuri excepționale – limitarea activității unui partid politic – pe baza unor suspiciuni deduse din informații operative sau clasificate, fără transparență, fără verificare contradictorie, fără un standard minim de probațiune și fără o analiză a proporționalității. Această situație transformă măsura de asigurare într-o sancțiune anticipată, lipsită de garanții procesuale, în contradicție cu art. 23 alin. (2), art. 38, art. 41 și art. 54 din Constituție.

2. Efectele juridice ale măsurii de asigurare afectează drepturi electorale ale persoanelor care nu sunt parte în proces

Executarea încheierii de limitare a activității partidului de către CEC a condus la:

- excluderea candidaților asociați partidului din lista Blocului electoral;
- excluderea candidaților neafiliați, eliminați de Bloc la indicația CEC pentru restabilirea cotei de gen;

Acești candidați sunt **subiecți electorali distincți**, conform Codului electoral, dar:

- **nu sunt parte în procedura judiciară prin care s-a dispus măsura de asigurare,**
- **nu au avut posibilitatea reală de a contesta efectele actului,**
- **nu au beneficiat de niciun recurs efectiv împotriva excluderii lor din cursa electorală.**

Astfel, dreptul lor de a fi ales (art. 38) și accesul la un remediu efectiv devin iluzorii, iar procedura aplicată devine imprevizibilă, arbitrară și contrară principiilor constituționale ale securității juridice.

3. Depășirea termenului legal de 2 luni pentru examinarea în fond a cauzei face ca măsura de asigurare să devină nejustificată și disproporționată

Conform legii, cauza privind limitarea activității unui partid trebuie examinată în termen de **cel mult 2 luni**. În cazul contestatarului:

- termenul legal a expirat,

- condițiile inițiale invocate pentru limitare (presupusa prevenire a accederii la putere) au dispărut odată cu desfășurarea și confirmarea alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025,
- totuși măsura de asigurare continuă să producă efecte, fără o justificare actuală sau proporțională.

Această prelungire nelegală și imprevizibilă transformă măsura asiguratorie într-o restrângere de facto a libertății partidelor politice, afectând grav funcționarea partidului și încălcând art. 41 din Constituție, precum și principiile constituționale privind proporționalitatea (art. 54).

Totodată, observăm că:

- **modul de formulare a normei legale care permite limitarea activității unui partid până la examinarea cauzei în fond** este vag, lipsit de criterii clare și nu stabilește standardul de probatoriu, momentul procesual, limitele și garanțiile necesare pentru aplicarea unei măsuri cu efecte atât de severe asupra participării politice;
- **norma care permite aplicarea limitării pe parcursul campaniei electorale**, fără a diferenția între etapele procesului electoral și fără a prevedea garanții suplimentare pentru protejarea dreptului de a fi ales, amplifică riscul ingerințelor arbitrare și afectează egalitatea șanselor electorale;
- **termenele extinse de contestare**, care depășesc însă termenele accelerate specifice litigiilor electorale, fac ca exercitarea unui recurs efectiv să devină iluzorie, întrucât soluționarea contestației poate interveni după consumarea procesului electoral, când repararea prejudiciului devine imposibilă;
- **aprobarea normei cu mai puțin de un an înainte de alegeri** contravine standardelor Comisiei de la Veneția (Codul bunelor practici în materie electorală), care prevăd că modificările legislative cu impact asupra procesului electoral nu trebuie adoptate mai târziu de un an înaintea alegerilor, întrucât astfel se compromite stabilitatea normelor electorale și se creează riscul unor ingerințe politice în desfășurarea alegerilor.

Toate acestea fac imposibil a înțelege, dacă un partid poate fi limitat pe parcursul campaniei electorale doar printr-o hotărâre judecătorească după examinarea fondului sau **pe baza unei încheieri de aplicare a măsurii de asigurare.**

În același timp, este de remarcat că, **Ministerul Justiției și-a justificat pretențiile pentru aplicarea măsurii de asigurare, în special pe suspiciuni anterioare aprobării normei contestate (13 iunie 2025), iar instanța le-a reținut pentru emiterea încheierii judecătorești.**

Aceste elemente confirmă că norma contestată generează efecte juridice incompatibile cu principiul securității juridice, întrucât contestatarului i-au fost imputate simple suspiciuni pentru a se aplica o normă adoptată ulterior faptelor

invocate. Astfel, măsura de limitare a activității partidului a fost fundamentată pe circumstanțe pretins anterioare modificărilor legislative, ceea ce face aplicarea normei imprevizibilă, retroactivă în efectele sale și contrară exigențelor de claritate, previzibilitate și stabilitate a legii.

Elemente care vizează solicitările privind limitarea activității partidului pentru un termen de 12 luni conform normelor contestate:

Normele contestate prezintă vicii grave de constituționalitate, întrucât modul lor de adoptare, conținutul lor și efectele juridice pe care le produc contravin principiilor fundamentale consacrate în Constituție.

Astfel:

1. **Norma contestată a fost adoptată cu mai puțin de un an înaintea alegerilor**, încălcând principiul certitudinii și stabilității juridice. Această practică contravine standardelor Comisiei de la Veneția, potrivit cărora legislația care afectează procesul electoral nu poate fi modificată în anul anterior alegerilor, întrucât modificările tardive creează insecuritate juridică, riscuri de abuz și afectează încrederea în procesul electoral.
2. **Norma contestată nu prevede un recurs efectiv în perioada electorală**, în condițiile în care stabilește termene extinse de examinare a cauzei. În practică, contestarea măsurii devine formal, deoarece hotărârea instanței poate interveni după consumarea procesului electoral, atunci când repararea prejudiciului nu mai este posibilă, contrar art. 20 și 54 din Constituție.
3. **Norma contestată permite excluderea unui partid sau a candidaților din cursa electorală în absența unui recurs efectiv**, ceea ce afectează direct dreptul de a fi ales și participarea liberă la alegeri (art. 38 din Constituție). Măsurile provizorii astfel aplicate capătă o natură sancționatorie, fără garanțiile unui proces echitabil.
4. **Norma contestată intră în contradicție cu art. 4, art. 21 alin. (2) și art. 54 din Constituție**, deoarece afectează esența dreptului de asociere politică, permite ingerințe disproporționate în activitatea partidelor politice și nu respectă cerințele de legalitate, necesitate și proporționalitate ale restrângerii drepturilor fundamentale.
5. **Norma contestată permite intruziuni directe în drepturile unor subiecți electorali care nu sunt parte în procesul de limitare a activității partidului** – Blocul electoral și candidații din cadrul acestuia. Aceștia sunt excluși din cursa electorală fără a beneficia de dreptul la un proces efectiv, fără a fi audiați și fără a li se stabili vreo vinovăție individuală. Această practică contravine art. 38 și art. 54 din Constituție, precum și principiului individualizării răspunderii.
6. **Norma contestată nu oferă candidaților deja înregistrați posibilitatea de a se disocia juridic și politic de partid**, în calitate de măsură excepțională

pentru evitarea intruziunii asupra dreptului lor individual de a fi aleși. Astfel, candidații sunt supuși unei sancțiuni politice colective, fără nicio cale de apărare, ceea ce face ingerința neconstituțională și contrară principiului proporționalității.

Este de notat că, potrivit art. 18 din Codul electoral al Republicii Moldova, misiunea Comisiei Electorale Centrale constă în crearea condițiilor optime pentru exercitarea nestingherită a drepturilor constituționale ale cetățenilor de a alege și de a fi aleși, în cadrul unor alegeri libere, corecte și transparente. Aceasta include obligația de a asigura respectarea strictă a legislației privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale.

În conformitate cu art. 25 din Codul electoral, atribuțiile CEC în domeniul supravegherii și controlului finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale sunt expres prevăzute de lege, iar art. 26 detaliază rolul și competențele acesteia în perioada electorală.

Totodată, legislația penală și contravențională stabilește în mod clar competențele organelor abilitate să cerceteze și să sancționeze eventualele încălcări de natură penală sau contravențională în materia finanțării partidelor politice.

Or, niciuna dintre autoritățile cu atribuții legale în domeniul finanțării partidelor – fie CEC, fie organele de urmărire penală și contravențională – **nu a constatat, până în prezent, existența unor elemente de finanțare ilegală** în privința Partidului Politic „Partidul Republican INIMA MOLDOVEI”, care ar putea justifica aplicarea normei privind excluderea din cursa electorală sau limitarea activității sale în baza Codului electoral.

Acest fapt confirmă că standardul aplicat pentru excluderea din cursa electorală, prin intermediul normei legale contestate, este unul net inferior cerințelor prevăzute de Codul electoral și contravine garanțiilor constituționale menționate anterior. În locul unor criterii clare, riguroase și verificabile, măsura s-a fundamentat pe suspiciuni neconfirmate, fără a exista o constatare legală a unei încălcări care să justifice restrângerea dreptului de a participa la alegeri.

Mai mult, **organele de urmărire penală se află doar în etapa unor investigații preliminare, fără adoptarea vreunei soluții procesuale care să constate vreo faptă prevăzută de legea penală.** În același sens, Comisia Electorală Centrală a inițiat doar anumite verificări în limitele competențelor sale, însă nu a stabilit nicio încălcare a legislației privind finanțarea partidelor politice sau a campaniei electorale.

Niciuna dintre autoritățile competente menționate mai sus nu a identificat elemente factuale sau juridice care să justifice aplicarea unor măsuri restrictive împotriva autorului sesizării, măsuri care să îi interzică sau limiteze participarea în cursa

electorală. Prin urmare, aplicarea normei contestate în absența unei constatări legale și temeinice a unei încălcări reale reprezintă o ingerință disproporționată și nejustificată în drepturile constituționale ale partidului, ale Blocului electoral și ale candidaților acestuia.

Este de remarcat faptul că **13 persoane din cele 17 vizate de anumite acțiuni de urmărire penală**, invocate de autorități pentru justificarea măsurii de asigurare privind limitarea activității partidului, **au fost deja scoase de sub urmărire penală** pe motiv că **bănuiala nu s-a confirmat**. Aceasta demonstrează că suspiciunile invocate inițial nu au fost susținute de probe, iar temeiurile factuale pentru aplicarea unei măsuri atât de severe sunt, în mod evident, lipsite de consistență juridică.

Mai mult, **persoanele fizice asupra cărora statul a invocat suspiciuni în baza unor informații clasificate** au fost ulterior **excluse din partid nu ca urmare a confirmării acestor suspiciuni**, ci exclusiv pentru a evita orice speculații publice și pentru a proteja integritatea politică a formațiunii. Acest fapt confirmă caracterul nefundamentat al acuzațiilor și demonstrează conduita loială a partidului în raport cu standardele de integritate.

În acest context, devine esențial să subliniem aplicabilitatea **principiului prezumției nevinovăției**, consacrat expres de **art. 8 Cod de procedură penală al Republicii Moldova**, potrivit căruia:

(1) Persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă.

(2) Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa.

(3) Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

Prin urmare, simpla existență a unor suspiciuni neconfirmate nu poate genera efecte juridice care să restrângă drepturi electorale, dreptul de a fi ales sau libertatea partidelor politice. Aplicarea unei măsuri de limitare a activității partidului în lipsa unei constatări legale a vinovăției încalcă atât prezumția de nevinovăție, cât și principiile constituționale privind proporționalitatea, necesitatea și respectarea esenței drepturilor fundamentale.

Autorul excepției de neconstituționalitate observă că sesizarea Comisiei Electorale Centrale, care a stat la baza acțiunii inițiate de Ministerul Justiției împotriva autorului sesizării, se întemeiază exclusiv pe Hotărârea CEC din 17.09.2025. Această hotărâre nu a identificat decât elemente care justificau aplicarea unui simplu

avertisment Blocului electoral din care făcea parte Partidul Politic Partidul Republican INIMA MOLDOVEI.

CEC nu a identificat elemente de natură să justifice sancțiunea excluderii din cursa electorală, nici în privința autorului sesizării, nici în privința Blocului electoral. În argumentarea hotărârii sale, CEC a **reținut articolul de presă din aprilie 2025**, menționat ulterior de Ministerul Justiției, și nici nu a considerat că acel articol ar constitui un impediment pentru participarea în alegeri. Dimpotrivă, după publicarea respectivului articol, CEC a **admis înregistrarea autorului sesizării în calitate de concurent electoral** în componența Blocului, ceea ce confirmă lipsa oricăror impedimente prevăzute de Codul electoral.

În aceste condiții, **marja de intervenție generată de norma contestată devine imprevizibilă și lipsită de transparență**, întrucât nu este clar:

- care sunt criteriile obiective și probele necesare pentru a declanșa aplicarea măsurii de limitare a activității unui partid politic în campania electorală;
- dacă limitarea activității partidului poate fi dispusă printr-o **măsură asiguratorie**, cu caracter provizoriu, sau doar ca **soluție pe fond**, în urma unei examinări contradictorii și complete;
- care este **nivelul de probațiune** necesar pentru aplicarea unei măsuri atât de grave și dacă simple suspiciuni – neprobate, neconfirmate și neconstatate de CEC – pot justifica o ingerință electorală cu efecte atât de severe.

Această lipsă de claritate procedurală și probatorie transformă norma contestată într-un instrument imprevizibil, care permite ingerințe arbitrare în dreptul constituțional de a fi ales, afectând securitatea juridică, proporționalitatea măsurilor și integritatea procesului electoral.

Se creează astfel o situație profund contradictorie și incompatibilă cu principiile constituționale: pe de o parte, **CEC admite autorul sesizării și candidații acestuia în cursa electorală**, constată doar un avertisment aplicat Blocului (și acela contestat), iar pe de altă parte, **același CEC sesizează Ministerul Justiției** — un organ cu structură politică — folosind aceleași constatări, dar nu pentru scopurile prevăzute de Codul electoral, ci pentru a declanșa procedura specială de **limitare a activității partidului politic**, cu efectul final de a exclude autorul sesizării și candidații acestuia din cursă.

Mai mult, Ministerul Justiției — autoritate subordonată politic — preia această sesizare și formulează acțiune în instanță solicitând excluderea autorului sesizării din alegeri, substituindu-se astfel competențelor exclusive ale CEC și afectând în mod direct drepturile electorale garantate de Constituție.

Această situație relevă un **transfer nejustificat al deciziei electorale** din sfera unei autorități independente (CEC) către un organ politic (Ministerul Justiției), făcând

posibilă excluderea unui concurent electoral fără constatarea unei încălcări legale și fără existența unui temei previzibil sau proporțional. Totodată, aceasta transformă măsura de limitare a activității partidului într-un instrument de ocolire a procedurilor electorale ordinare și un mecanism de excludere indirectă a unui concurent electoral, ceea ce contravine flagrant art. 38, art. 41 și art. 54 din Constituție

De altfel, caracterul imprevizibil al normei contestate, precum și riscul real de aplicare arbitrară sau cu dublu standard, se confirmă inclusiv prin faptul că în situații similare cu cea a autorului sesizării se află și alte componente a Blocului Patriotic, cât și alte partide politice, în privința cărora **nu au fost inițiate acțiuni de limitare a activității**, deși faptele imputate sunt de aceeași natură sau chiar mai grave potrivit aprecierilor publice ale instituțiilor statului.

Mai mult, în cazul Partidului Acțiune și Solidaritate, structurile statului au comunicat public — după confirmarea alegerilor parlamentare — că întreprinderea condusă de fosta deputată Maria Akbaș a primit suma de 20.000 de euro din rețeaua lui Ilan Șor. Autoritățile cunoșteau această informație **înainte de ziua alegerilor**, dar nu au întreprins nicio acțiune pentru limitarea activității PAS sau excluderea acestuia din cursa electorală, cu toate că, în acea situație, suma și sursa erau declarate ca fiind confirmate.

Această diferență majoră de tratament între cazuri similare demonstrează că norma contestată lasă loc unor **aplicări selective**, ceea ce contravine principiilor constituționale ale egalității în fața legii, proporționalității și securității juridice.

În cazul PAS, vorbim despre **o sumă concretă, declarată ca fiind confirmată** ca provenind din rețeaua Șor; în cazul partidului contestatar, însă, **simple suspiciuni, neconfirmate** nici de CEC, nici de organele de urmărire penală, au fost considerate suficiente pentru ca norma contestată să producă efecte juridice severe și să ducă la limitarea drepturilor electorale.

Această aplicare diferențiată, lipsită de criterii obiective și coerente, confirmă caracterul arbitrar al normei, incompatibil cu art. 16, art. 23 alin. (2), art. 38, art. 41 și art. 54 din Constituție, precum și cu jurisprudența CEDO privind interzicerea dublelor standarde în materie electorală.

În condițiile indicate supra, articolul de lege contestat face imposibil pentru autorul sesizării să-și cunoască întinderea drepturilor în cadrul procesului electoral.

De asemenea, autorul sesizării observă lipsa de claritate a normei contestate în ceea ce privește întinderea drepturilor și obligațiilor candidaților deja înregistrați în alegeri din partea Partidului Politic „Partidul Republican INIMA MOLDOVEI”, în calitate de parte componentă a concurentului electoral – Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”.

Norma contestată nu stabilește în mod previzibil care sunt consecințele juridice asupra acestor candidați în cazul în care instanța admite excepția și dispune limitarea activității partidului. **Nu este clar dacă măsura se aplică doar partidului, întregului Bloc electoral sau exclusiv candidaților afiliați partidului; dacă produce efecte automate de excludere; sau dacă presupune o procedură individualizată de analiză a drepturilor fiecărui candidat.**

Această lipsă de claritate lasă neprecizată **conduita pe care autoritățile electorale, în special CEC, sunt obligate să o urmeze** în ipoteza aplicării normei contestate. Prin absența unor criterii explicite privind aplicarea măsurii asupra unui concurent electoral complex – format din mai multe partide și candidați – norma creează un risc real de aplicare arbitrară și permite interpretări contradictorii, cu potențial de abuz.

Respectiv, în opinia autorului sesizării, în prezenta cauză sunt incidente drepturile fundamentale garantate de art. 38 și art. 41 din Constituție, care trebuie analizate și evaluate în mod necesar în cumul cu prevederile art. 23 alin. (2) și art. 54 din Constituție. Doar o evaluare integrată a acestor dispoziții constituționale permite determinarea compatibilității normei contestate cu cerințele de claritate, previzibilitate, proporționalitate și protecție efectivă a drepturilor electorale și a libertății partidelor politice.

Jurisprudența Curții europene a drepturilor omului

Hotărârea din 04.08.2020 pe cauza Partidul Politic „Patria” și alții vs Republica Moldova - În această cauză, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat încălcarea art. 3 Protocolul nr. 1 (dreptul la alegeri libere) în legătură cu excluderea Partidului Politic „Patria” din scrutinul parlamentar din 2014. Autoritățile naționale au invocat suspiciuni privind finanțarea din străinătate a formațiunii politice, însă decizia de excludere a fost luată cu puțin timp înainte de ziua alegerilor, fără a exista o anchetă completă și fără a permite partidului un drept real la apărare.

Curtea a subliniat câteva principii esențiale:

1. **Restricțiile privind participarea unui partid politic la alegeri trebuie să fie justificate prin motive „relevante și suficiente”.** Simplul fapt al existenței unor suspiciuni nu este suficient.
2. **Autoritățile trebuie să asigure un proces echitabil și contradictoriu,** în care partidul vizat să fie informat despre acuzații, să aibă posibilitatea de a le contesta și de a prezenta probe.
3. **Măsurile de excludere trebuie să fie proporționale,** iar ingerința în dreptul la alegeri libere nu poate fi justificată de simple presupuneri neconfirmate.

4. **Momentul aplicării sancțiunii** (foarte aproape de ziua scrutinului) a fost considerat de CEDO ca având un efect disproporționat și de natură să compromită integritatea procesului electoral.

Aplicabilitate în situația noastră

- Și în prezenta cauză, **Ministerul Justiției invocă doar suspiciuni de finanțare contrar legii, fără a administra probe certe și fără a exista o procedură de cercetare obiectivă, similar cu ceea ce CEDO a criticat în cazul *Patria*.**
- **Dreptul la apărare al partidului vizat nu a fost respectat, acesta aflând despre sesizarea Ministerului abia după ce acțiunea a fost transmisă instanței, fără posibilitatea de a prezenta explicații sau documente în etapa administrativă.**
- **Măsura cerută (limitarea activității partidului și excluderea din alegeri) este una extremă și disproporționată, lipsită de un fundament probatoriu solid.**
- **Efectul politic este identic: eliminarea unui concurent electoral din competiție printr-o procedură pripită, în plină campanie, ceea ce distorsionează procesul electoral și afectează egalitatea de șanse între partide.**

Exact ca în cauza *Patria c. Moldova*, ingerința statului, prin Ministerul Justiției, se bazează pe suspiciuni, fără probe certe, afectează pluralismul politic și dreptul alegătorilor de a-și exprima liber voința, ceea ce reprezintă o încălcare a art. 3 Protocolul nr. 1 din CEDO.

În cauzele *Partidul Comuniștilor /Nepeceristi/ și Ungureanu c. României* din 2005, *Herri Batasuna și Batasuna c. Spaniei* din 2009, CEDO a subliniat că **autoritățile trebuie să se bazeze pe fapte concrete și nu pe suspiciuni sau etichete politice.**

Principiile generale referitoare la Articolul 3 din Protocolul nr. 1 la Convenție, inclusiv condițiile de eligibilitate pentru a candida la alegeri, au fost stabilite în mai multe hotărâri relevante, printre care se numără:

- *Davydov și alții v. Rusia* (§§ 271-77),
- *Paksas v. Lituania* (nr. 34932/04, § 96, CEDO 2011),
- *Orujov v. Azerbaidjan* (nr. 4508/06, §§ 40-42, 26 iulie 2011),
- *Ždanoka v. Letonia* (nr. 58278/00, § 115, CEDO 2006 IV),
- *Tănase v. Moldova* (nr. 7/08, §§ 154-61, CEDO 2010).

În jurisprudența sa relevantă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reafirmat constant că, deși statele contractante dispun de o **marjă largă de apreciere** în stabilirea condițiilor privind exercitarea dreptului de vot și a dreptului de a candida, aceasta nu este nelimitată. Curtea păstrează competența de ultim nivel pentru a

aprecia dacă respectivele condiții sunt conforme cu exigențele **Articolului 3 din Protocolul nr. 1 la Convenție**.

În exercitarea acestui control, Curtea verifică dacă restricțiile sau condițiile impuse:

- **nu aduc atingere esenței drepturilor electorale**, astfel încât dreptul de a vota și dreptul de a fi ales să rămână efectiv și nu pur formal;
- **respectă principiul legalității**, fiind prevăzute de o lege clară, previzibilă și accesibilă;
- **urmăresc un scop legitim**, precum protejarea ordinii democratice, integritatea procesului electoral sau prevenirea abuzurilor;
- **sunt proporționale**, în sensul că mijloacele utilizate nu sunt excesive, arbitrare sau discriminatorii în raport cu scopul urmărit.

Prin urmare, orice restrângere a drepturilor electorale trebuie să treacă testul de **legalitate, legitimitate, proporționalitate și respectare a esenței dreptului**, iar orice abatere de la aceste standarde conduce la încălcarea Articolului 3 din Protocolul nr. 1.

Raportul APCE din 20 noiembrie 2025 cu privire la observarea alegerilor parlamentare din Republica Moldova (28 septembrie 2025) a evidențiat mai multe momente.

Observații aplicabile speței:

- modificările legislative adoptate după stabilirea datei alegerilor, afectând stabilitatea și previzibilitatea cadrului legal;
- refuzarea înregistrării unor concurenți electorali în baza unor informații confidențiale, fără transparență și fără respectarea competențelor instituționale;
- lipsa garanțiilor împotriva aplicării selective a legii și absența unor mecanisme eficiente de contestare;
- influența executivului în numirea judecătorilor;
- decizia tardivă a CEC de excludere din cursă a Partidului Republican „Inima Moldovei” (PRIM), bazată pe suspiciuni neexplicate public și măsuri asigurătorii nejustificate, cu impact direct asupra securității juridice și a competiției electorale;
- investigații aplicate neuniform, care slăbesc încrederea în integritatea procesului electoral.

Având în vedere toate observațiile făcute, delegația APCE a invitat autoritățile competente ale Republicii Moldova și partenerii săi europeni să abordeze problemele identificate, în special în următoarele domenii:

- să desfășoare investigații prompte, credibile și transparente privind toate încălcările și tentativele de manipulare;

- să restabilească previzibilitatea juridică: evitarea modificărilor substanțiale ale legislației electorale în perioada de 12 luni înainte de alegerile naționale; dacă sunt necesare ajustări — consultarea Comisiei de la Veneția/ODIHR și căutarea unui sprijin multipartinic;
- să garanteze unei competiții corecte: stabilirea unor criterii înguste și strict excepționale pentru radierea partidelor/listelor; asigurarea unor căi de atac eficiente și la timp;
- să soluționeze disputele privind înregistrarea și apelurile înainte de începerea campaniei; definirea unor proceduri accelerate și a termenelor interne clare.

Hotărârea nr. 11 din 26.04.2019 pentru interpretarea prevederilor articolelor 61 și 72 din Constituție:

„...27. În acest context, Curtea Europeană a menționat că, deși Comisia de la Veneția s-a limitat la trei elemente electorale care nu pot fi modificate cu un an înainte de alegeri, condițiile de participare la alegeri impuse posibililor candidați constituie, de asemenea, reguli electorale fundamentale care nu pot fi modificate cu puțin timp înainte de alegeri. Practica de a introduce cu puțin timp înainte de data alegerilor exigențe noi pentru înregistrarea în campanie a candidaților este incompatibilă cu ordinea democratică. În acest sens, Curtea Europeană a constatat o încălcare a articolului 3 din Protocolul nr. 1 la Convenție în situația în care prevederile legale cu privire la înregistrarea candidaților în campania electorală au fost modificate cu doar câteva luni înainte de alegeri (a se vedea cauza *Ekoglasnost v. Bulgaria*, 6 noiembrie 2012, § 69 et. seq.)...”

Hotărârea nr. 18 din 19 iulie 2024 pentru controlul constituționalității unor prevederi din articolul 54 alin. (7) și a articolului 102 alin. (5) lit. f) din Codul electoral (anularea înregistrării subiecților electorali) (sesizarea nr. 126a/2024)

...b) Dacă procedura de anulare a înregistrării este însoțită de suficiente garanții apte să asigure o protecție împotriva arbitrariului

„54. În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că dreptul de a candida la alegeri, garantat de articolul 3 din Protocolul nr. 1, drept inerent conceptului de regim cu adevărat democratic, ar fi iluzoriu dacă persoana ar putea fi privată în mod arbitrar de acesta în orice moment. În consecință, deși este adevărat că statele dispun de o marjă largă de apreciere atunci când stabilesc în mod abstract condițiile de eligibilitate, principiul efectivității drepturilor impune ca constatarea nerespectării acestora de către un candidat sau altul să respecte o serie de criterii concepute să prevină deciziile arbitrare. În special, o astfel de constatare trebuie să fie făcută de un organism care poate oferi un minim de garanții privind imparțialitatea sa. De asemenea, marja de apreciere de care dispune organismul în cauză nu trebuie să fie deosebit de largă; aceasta trebuie să fie delimitată cu suficientă precizie de dispozițiile dreptului național. În fine, procedura de declarare a ineligibilității unui candidat trebuie să garanteze o decizie corectă și obiectivă și să prevină orice abuz de putere din partea autorității competente, iar deciziile cu privire la descalificarea candidaților ar trebui să se bazeze pe dovezi pertinente, relevante și suficiente ale unei astfel de abateri (a se vedea *Podkolzina v. Letonia*, 9 aprilie 2002, § 35, și *Orujov v. Azerbaidjan*, 26 iulie 2011, § 46).

55. De asemenea, până a dispune anularea înregistrării, legea trebuie să prevadă: obligația notificării candidatului despre ședința în cadrul căreia autoritatea electorală va examina această măsură; posibilitatea candidatului de a avea acces la materialele dosarului; termenul adecvat pentru pregătirea apărării; oportunitatea candidatului de a contesta probele utilizate împotriva sa; competența jurisdicțională deplină a autorităților electorale. Totodată, după anularea înregistrării, candidatul trebuie să poată contesta decizia autorității electorale în fața unui judecător cu jurisdicție deplină (a se vedea *Abil v. Azerbaidjan* (nr. 2), 5 decembrie 2019, §§ 75-79).”

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

1. Încălcarea art. 38, 41 în cumul cu 23 și 54 din Constituție

Prevederea legală contestată instituie o ingerință severă, disproporționată și cu un caracter imprevizibil asupra dreptului fundamental de a participa la alegeri și la viața politică. Elementele critice care relevă neconstituționalitatea acesteia sunt următoarele:

1. Lipsa unor criterii clare, obiective și previzibile privind aplicarea excepției în campania electorală

Norma nu precizează nici condițiile, nici nivelul de probațiune, nici procedura prin care se poate activa această excepție în perioada electorală. Această imprecizie normativă generează riscul unor interpretări arbitrare, afectând principiile legalității, previzibilității și egalității de șanse între concurenți în competiția electorală.

2. Excluderea unui partid din alegeri în absența unei constatări definitive de vinovăție

Posibilitatea de a elimina un partid politic sau candidații săi fără existența unei hotărâri definitive care să stabilească vinovăția sau ilegalitatea reprezintă o abatere gravă de la principiile statului de drept, în special de la prezumția de nevinovăție și de la dreptul la un proces echitabil.

3. Ambiguitatea efectelor asupra dreptului candidaților de a fi aleși

Norma nu clarifică impactul asupra candidaților deja înregistrați în alegeri și asupra dreptului lor individual de a fi aleși. Absența unei delimitări între efectele asupra partidului, Blocului electoral și candidaților permite aplicări discreționare și chiar abuzive, contrar art. 38 și art. 41 din Constituție.

4. Modificarea legislației cu mai puțin de un an înainte de alegeri

Adoptarea excepției contestate într-un termen atât de apropiat de alegeri contravine Codului bunelor practici în materie electorală al Comisiei de la Veneția, care stabilește că legislația electorală nu poate fi modificată substanțial cu mai puțin de un an înaintea scrutinului, întrucât afectează stabilitatea și predictibilitatea procesului electoral.

5. Lipsa unui recurs efectiv

Termenele extinse de examinare și caracterul accelerat al campaniei electorale fac imposibilă soluționarea în timp util a contestațiilor. Prin urmare, dreptul de acces la justiție devine iluzoriu, ceea ce contravine art. 20 din Constituție și art. 13 CEDO.

6. Implicarea excesivă a organelor executive în procesul electoral

Intervenția Ministerului Justiției în excluderea unui concurent electoral prin invocarea normei contestate generează o ingerință nepermisă a puterii executive într-un domeniu care trebuie administrat de autorități independente. Aceasta reprezintă o utilizare abuzivă a resurselor administrative, în contradicție cu standardele internaționale privind integritatea alegerilor.

7. Afectarea libertății partidelor politice și a egalității în fața legii

Norma permite restrângerea activității unui partid politic pe baza unor suspiciuni neconfirmate, fără garanții procedurale și într-o manieră neuniformă. Aceasta constituie o atingere excesivă a libertății partidelor politice (art. 41) și o încălcare a egalității în fața legii (art. 16).

Limitarea activității unui partid politic în timpul campaniei electorale afectează în mod direct și nemijlocit dreptul candidaților de a participa în alegeri, chiar dacă aceștia nu au fost sancționați printr-o hotărâre definitivă și nici nu sunt vizați de vreo acuzație individuală. O asemenea ingerință contravine principiilor democratice, drepturilor fundamentale și standardelor constituționale privind proporționalitatea, previzibilitatea și caracterul efectiv al drepturilor electorale.

De altfel, în privința candidaților partidului contestatar **nu au fost formulate pretenții individuale de natură penală, contravențională sau electorală**, ceea ce demonstrează lipsa unui temei real care să justifice restrângerea dreptului lor de a fi aleși. Totuși, activarea excepției contestate îi poate afecta inevitabil, fie prin excluderea lor din campania electorală, fie prin crearea unor circumstanțe ce pot conduce chiar la anularea alegerilor.

Situația se agravează prin următoarele elemente:

- **Comisia Electorală Centrală (CEC)** nu a identificat motive concrete sau temeinice pentru excluderea autorului sesizării sau a candidaților desemnați de partid, iar singura măsură aplicată – avertismentul adus Blocului electoral – nu s-a bazat pe constatări individuale, este contestat în instanță și, în orice caz, nu justifică excluderea din cursa electorală.
- **Ministerul Justiției**, organ executiv cu potențial interes politic, a solicitat excluderea partidului și a candidaților acestuia, folosind aceeași bază factuală analizată de CEC, dar interpretând-o într-un mod mult mai restrictiv. Măsura cerută de Minister depășește cu mult severitatea sancțiunilor prevăzute de Codul electoral și produce efecte juridice care CEC nu le-a considerat nici necesare, nici justificate. De altfel, acțiunea Ministerului vine chiar în urma unei sesizări a CEC formulate într-o procedură imprevizibilă și incoerentă.
- **Această situație creează un precedent periculos, în care o autoritate executivă poate interveni fără respectarea procedurii legale prevăzute de**

art. 21 din Legea privind partidele politice nr. 294/2007, direct, arbitrar și disproporționat în procesul electoral, substituindu-se instituțiilor independente și afectând grav principiul separației puterilor în stat. În loc ca procesul electoral să fie administrat exclusiv de autorități independente, cu atribuții stabilite clar prin lege, se produce o deturnare a competențelor către o structură politică, ceea ce vulnerabilizează legitimitatea alegerilor și încrederea publică în democrație.

Încălcarea avizelor Comisiei de la Veneția, a Codului bunelor practici în materie electorală și a practicii Curții Constituționale

Deși norma contestată nu modifică formal Codul electoral, ea vizează în mod direct **drepturile electorale** ale subiecților implicați în campania electorală și produce efecte echivalente cu modificarea regulilor electorale. Prin urmare, aceasta trebuie să respecte pe deplin **standardele Comisiei de la Veneția privind stabilitatea legislației electorale**, precum și **jurisprudența Curții Constituționale a Republicii Moldova**, care impun ca orice intervenție legislativă cu impact electoral să fie clară, previzibilă și adoptată cu respectarea termenelor rezonabile.

Codul bunelor practici în materie electorală stabilește că:

- regulile electorale nu pot fi modificate cu mai puțin de un an înainte de alegeri;
- orice modificare care afectează drepturile electorale trebuie să fie justificată, proporțională și să nu permită abuzuri;
- instituțiile electorale trebuie să își păstreze neutralitatea și funcția independentă.

Norma contestată încalcă aceste principii în mod evident.

1. Introducerea normei contestate cu mai puțin de un an până la alegeri

Deși legiuitorul nu a intervenit direct asupra Codului electoral, efectul normei contestate este echivalent cu instituirea **unui nou criteriu de excludere din cursa electorală**. Adoptarea acesteia la mai puțin de un an până la alegerile parlamentare contravine flagrant principiului stabilității legislative și creează premise pentru intervenții arbitrare în procesul electoral.

2. Adoptarea normei la doar 2,5 luni înainte de începerea campaniei electorale

Norma a fost adoptată cu mai puțin de 2,5 luni înainte de începerea campaniei electorale din 28 septembrie 2025, ceea ce a generat:

- **criterii noi de excludere din cursă**, neprevizibile pentru concurenți;
- **posibilitatea intervenției executivului într-un domeniu rezervat CEC;**
- **lipsa de claritate asupra procedurii și efectelor aplicării normei.**

În aceste condiții, concurenții electorali nu au putut anticipa riscurile, nu au avut timp suficient să-și adapteze conduita politică și juridică, iar procesul electoral a fost destabilizat.

3. Rolul redus al CEC și substituirea atribuțiilor sale de către o autoritate executivă

Norma contestată plasează CEC — autoritatea independentă responsabilă exclusiv de administrarea procesului electoral — într-un **rol formal**, secundar, reducându-i competențele la simple sesizări fără putere de apreciere și lăsând decizia finală unui organ executiv (Ministerul Justiției). Această deturnare instituțională contravine atât standardelor internaționale, cât și practicii Curții Constituționale, care a subliniat constant că:

- administrarea procesului electoral trebuie să fie exclusiv responsabilitatea unei autorități independente;
- **ingerința executivului în procesul electoral este inadmisibilă;**
- orice măsură care privește un concurent electoral trebuie să fie proporțională și fundamentată pe criterii obiective.

4. Afectarea stabilității procesului electoral și crearea incertitudinii

Aplicarea normei contestate a generat un nivel ridicat de incertitudine privind:

- modul de intervenție a CEC în cazurile vizate de prevederea legală;
- statutul candidaților deja înregistrați;
- condițiile în care se poate ajunge la limitarea activității unui partid în campania electorală;
- efectele aplicării măsurii asupra Blocurilor electorale și asupra subiecților electorali neimplicați în procesul judiciar.

Această lipsă de predictibilitate afectează grav securitatea juridică a concurenților și integritatea procesului electoral, ceea ce reprezintă o încălcare directă a Art. 23 alin. (2), Art. 38, Art. 41 și Art. 54 din Constituție.

F. Concluzie și solicitări

Având în vedere toate argumentele și circumstanțele expuse, reiese cu claritate că prevederile legale contestate aduc o atingere gravă, nejustificată și disproporționată drepturilor fundamentale garantate de Constituție, precum și standardelor internaționale consacrate de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Aplicarea acestor norme, în absența unor criterii clare și obiective, fără transparență procedurală, cu termene nerezonabile de contestare și fără posibilitatea adoptării unor măsuri preventive de remediere, afectează direct dreptul fundamental la participare liberă, egală și efectivă în alegeri, libertatea partidelor politice și egalitatea în fața legii. O asemenea ingerință pune sub semnul întrebării integritatea procesului electoral și însăși esența mecanismelor democratice.

Mai mult, crearea premiselor pentru intervenția disproporționată a autorităților executive în procesul electoral — prin limitarea activității unui partid politic pe baza unor informații clasificate, neanalizate în mod contradictoriu și fără o evaluare judiciară definitivă — subminează echilibrul instituțional și principiul separației puterilor în stat. Aceste valori reprezintă fundamentul unui stat democratic și al statului de drept, iar afectarea lor printr-o normă juridică imprevizibilă și lipsită de garanții constituționale nu poate fi compatibilă cu ordinea constituțională a Republicii Moldova.

Prin urmare, normele contestate nu îndeplinesc cerințele minimale de **legalitate, previzibilitate, necesitate și proporționalitate**, încălcând standardele constituționale și convenționale privind protecția efectivă a drepturilor electorale și funcționarea democratică a partidelor politice.

În lumina tuturor acestor considerente, solicităm respectuos Înaltei Curți să garanteze protecția drepturilor constituționale și a angajamentelor internaționale asumate de Republica Moldova, prin declararea neconstituționalității prevederilor care permit aplicarea măsurilor asigurătorii în condițiile descrise.

O asemenea soluție este esențială pentru a asigura protecția efectivă a drepturilor fundamentale, pentru a restabili stabilitatea și integritatea procesului electoral și pentru a preveni orice ingerință arbitrară sau disproporționată în activitatea partidelor politice și în drepturile candidaților.

Prin intervenția sa, Curtea va consolida încrederea publică în instituțiile democratice, va reafirma supremația Constituției și va fortifica principiile statului de drept, care reprezintă fundamentul funcționării oricărei democrații autentice.

Prin urmare, solicităm:

1. **Admiterea sesizării privind excepția de neconstituționalitate**, ca fiind întemeiată în fapt și în drept;
2. **Declararea neconstituționalității** prevederilor art. 21 alin. (3¹) lit. a), c), d), e), art. 21 alin. (3²) și art. 21 alin. (8) din Legea privind partidele politice nr. 294/2007, **în măsura în care acestea permit limitarea activității unui partid politic după înregistrarea acestuia în cursa electorală și pe durata campaniei electorale în baza unor simple „suspiciuni rezonabile”**, fără criterii clare de aplicare, fără garanții procedurale adecvate, fără o evaluare judiciară definitivă și fără a respecta principiile constituționale privind proporționalitatea, previzibilitatea, securitatea juridică, libertatea partidelor politice și drepturile electorale.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Subsemnatul, Irina Vlah în calitate de reprezentant al autorului sesizării, declar că informațiile prezentate Înaltei Curți sunt veridice.

Cu respect,
Irina VLAH,
Președinta Partidului Politic Inima Moldovei

28.11.2025

Dosar nr. 2-15/25
2-25134628-02-2-19092025-1

ÎNCHEIERE

28 noiembrie 2025

municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

În componența:

Președintele ședinței, judecător
Judecători
Grefier

Pulbere Ruxanda
Constantin Roșca și Roman Pascari
Ionela Muturniuc

examinând în ședință de judecată publică în limba de stat, cererea Președintelui Partidului Republican „Inima Moldovei”, Irina Vlah privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 21 alin. (3¹) lit. a), c), d), e) 3²), (8) a Legii privind partidele politice nr. 294/2007, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Justiției al Republicii Moldova împotriva Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”, intervenienți accesorii Comisia Electorală Centrală și Serviciul de Informații și Securitate, privind limitarea activității partidului politic

CONSTATĂ:

Argumentele participanților la proces

1. La data de 19 septembrie 2025 Ministerul Justiției al Republicii Moldova a înaintat cerere de chemare în judecată către Partidului Politic Partidul Republican „Inima Moldovei”, intervenienți accesorii Comisia Electorală Centrală și Serviciul de Informații și Securitate, privind limitarea activității partidului politic.
2. La data de 28 noiembrie 2025, în cadrul ședinței de judecată reprezentantul pârâtului Partidului Politic Republican „Inima Moldovei”, Nagacevschi Fadei, a înaintat cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 21 alin. (3¹) lit. a), c), d), e) 3²), (8) a Legii privind partidele politice nr. 294/2007, prezentând cererea în formă scrisă. Solicitând admiterea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, ca fiind întemeiată în fapt și în drept. Declararea neconstituționalității prevederilor art. 21 alin. (3¹) lit. a), c), d), e), art. 21 alin. (3²) și art. 21 alin. (8) din Legea privind partidele politice nr. 294/2007, în măsura în care acestea permit limitarea activității unui partid politic după înregistrarea acestuia în cursa electorală și pe durata campaniei electorale în baza unor simple „suspiciuni rezonabile”, fără criterii clare de aplicare, fără garanții procedurale adecvate, fără o evaluare judiciară definitivă și fără a respecta principiile constituționale privind proporționalitatea, previzibilitatea, securitatea juridică, libertatea partidelor politice și drepturile electorale.
3. În susținerea cererii reprezentantul pârâtului Partidului Politic Republican „Inima Moldovei”, Nagacevschi Fadei a invocat că prevederile legale contestate aduc o atingere gravă, nejustificată și disproporționată drepturilor fundamentale garantate de Constituție, precum și standardelor internaționale consacrate de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

4. Aplicarea acestor norme, în absența unor criterii clare și obiective, fără transparență procedurală, cu termene nerezonabile de contestare și fără posibilitatea adoptării unor măsuri preventive de remediere, afectează direct dreptul fundamental la participare liberă, egală și efectivă în alegeri, libertatea partidelor politice și egalitatea în fața legii. O asemenea ingerință pune sub semnul întrebării integritatea procesului electoral și însăși esența mecanismelor democratice.
5. Mai mult, crearea premiselor pentru intervenția disproporționată a autorităților executive în procesul electoral — prin limitarea activității unui partid politic pe baza unor informații clasificate, neanalizate în mod contradictoriu și fără o evaluare judiciară definitivă — subminează echilibrul instituțional și principiul separației puterilor în stat.
6. Aceste valori reprezintă fundamentul unui stat democratic și al statului de drept, iar afectarea lor printr-o normă juridică imprevizibilă și lipsită de garanții constituționale nu poate fi compatibilă cu ordinea constituțională a Republicii Moldova.
7. Prin urmare, normele contestate nu îndeplinesc cerințele minimale de legalitate, previzibilitate, necesitate și proporționalitate, încălcând standardele constituționale și convenționale privind protecția efectivă a drepturilor electorale și funcționarea democratică a partidelor politice.
8. În lumina tuturor acestor considerente, solicită respectuos înaltei Curți să garanteze protecția drepturilor constituționale și a angajamentelor internaționale asumate de Republica Moldova, prin declararea neconstituționalității prevederilor care permit aplicarea măsurilor asigurătorii în condițiile descrise.
9. O asemenea soluție este esențială pentru a asigura protecția efectivă a drepturilor fundamentale, pentru a restabili stabilitatea și integritatea procesului electoral și pentru a preveni orice ingerință arbitrară sau disproporționată în activitatea partidelor politice și în drepturile candidaților.
10. Prin intervenția sa, Curtea va consolida încrederea publică în instituțiile democratice, va reafirma supremația Constituției și va fortifica principiile statului de drept, care reprezintă fundamentul funcționării oricărei democrații autentice.
11. Suplimentar a menționat că, solicitând sesizarea Curții Constituționale pentru a se expune asupra art. 21 alin. (3¹) și alin. (3²), pe motiv că aceste prevederi nu au fost verificate. Solicită sesizarea Curții Constituționale reieșind din pozițiile anterioare expuse de către reprezentanții reclamantului și a intervenienților accesorii. Pe alin. (3²) și alin. (8) au fost două decizii de inadmisibilitate doar că au invocat alte temeuri pe măsura de asigurare, pe alin. (3¹) au ridicat la Curtea Supremă de Justiție și li s-a spus că la acea etapă nu erau aplicabile speței. Nu s-a epuizat subiectul respectiv. Circumstanțe noi sunt că legea a fost modificată mai puțin de un an în urmă.
12. *Reprezentantul pârâtului Partidului Politic Republican „Inima Moldovei”, Tamara Chișcă-Doneva*, a susținut cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și a solicitat admiterea acesteia.
13. *Reprezentantul reclamantului Ministerul Justiției, Pantea Daniel*, a solicitat respingerea demersului cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate. Este sesizată Curtea pe articolele date. Pe cauza Ministerului Justiției împotriva Blocului Victoria și nu s-au soluționat.
14. *Reprezentantul intervenientului accesoriu Comisia Electorală Centrală, Diana Hamîc*, a solicitat respingerea demersului cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.
15. *Reprezentantul intervenientului accesoriu Serviciul de Informații și Securitate al RM, Frija Radu*, consideră inadmisibil acest demers. Susține că această sesizare în partea

alin. (3²) și alin. (8) nu corespunde criteriului de admisibilitate.

Aprecierea Completului de judecată

16. *Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, examinând cererea de ridicarea excepției de neconstituționalitate, audiind argumentele participanților la proces, prin prisma materialelor cauzei civile, cât și reținând decizia Curții Supreme de Justiție din 26 septembrie 2025, ajunge la concluzia că cererea dată este parțial întemeiată și urmează a fi admisă doar în partea ridicării excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 21 alin. (3¹) lit. a) și d) a Legii privind partidele politice nr. 294/2007, în rest cererea urmează a fi respinsă, pe motivele ce urmează.*
17. *Articolul 121 alin. (1) – (5) din Codul de procedură civilă statuează că în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. (2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate. (3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile. (4) Dacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin. (2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei. (5) Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.*
18. *Articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova stipulează că Curtea Constituțională: a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.*
19. *Completul de judecată reține că la 09 februarie 2016, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr. 2 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate) (sesizarea nr. 55b/2015), prin care s-a decis că în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională. Totodată, s-a dispus că excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.*
20. *Potrivit §79-80 din Hotărârea nr.2 din 09 februarie 2016 a Curții Constituționale, pentru*

interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. Curtea menționează că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.

21. În §82-83 din aceeași Hotărâre, Curtea Constituțională a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții strict obligatorii: a) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.
22. Verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la §82.
23. Așadar, pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, cu sesizarea Curții Constituționale, sunt necesare întrunirea cumulativă a condițiilor strict-obligatorii prevăzute la art. 121 alin. (2) din Codul de procedură civilă. Verificând respectarea condițiilor prevăzute la §82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, obligator-necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, Colegiul civil constată că în litigiul dedus judecății sunt întrunite condițiile necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate stabilite în art. 121 alin. (2) din Codul de procedură civilă, cu sesizarea în acest sens a Curții Constituționale. Or, obiectul cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate, anume prevederile articolului 21 alin.(3¹), lit. a) și d) din Legea nr.294/2007 privind partidele politice, în special sintagma: „...*Ministerul Justiției se poate adresa direct în instanța de judecată, fără a parcurge procedura prealabilă indicată la alin. (2), cerând limitarea activității partidului politic pe un termen de până la 12 luni, în cazul acțiunilor sau inacțiunilor menționate la alin. (1) și (1¹) care amenință suveranitatea, independența, integritatea teritorială, securitatea națională, ordinea și siguranța publică, însoțite de acțiuni de subminare a proceselor electorale și de finanțare ilegală sau acordare ilegală de servicii sau valori materiale partidului politic ori concurenților electorali ai acestuia*”, intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție.
24. Excepția de neconstituționalitate fiind ridicată de către o parte implicată în proces, la caz, de către reprezentatul Partidul Republican „Inima Moldovei”, iar prevederile contestate sunt aplicabile cauzei, precum și nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale, din care motive cererea necesită a fi admisă .
25. Colegiul menționează că cererea privind sesizarea Curții Constituționale privind verificarea constituționalității normelor de drept citate supra, constituie o prerogativă a părții din proces, iar prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea speței fără soluționarea prealabilă a excepției de către Curtea Constituțională, Colegiul judiciar ar dobândi prerogative improprii instanței judecătorești, ceea ce este inadmisibil.
26. Totuși, Colegiul va admite în parte cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, apreciind că nu toate prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei.

27. Astfel, reprezentantul Ministerului Justiției a concretizat în ședință că, cererea de chemare în judecată se întemeiază pe prevederile art. 21 alin. (3¹), lit. a) și d) din Legea nr.294-XVI din 21.12.2007 privind partidele politice
28. În așa mod, Colegiul consideră că, solicitarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în partea ce ține de art. 21 alin. (3¹), lit. c) și e) din Legea nr.294-XVI din 21.12.2007 privind partidele politice, nu urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei.
29. Colegiul civil reține că cererea de sesizare a Curții Constituționale cu privire la controlul constituționalității prevederilor art. 21 alin. (3²) și alin. (8) din Legea nr. 294-XVI din 21.12.2007 urmează a fi respinsă, întrucât prevederile respective nu sunt incidente și nu urmează a fi aplicate în soluționarea prezentei cauze.
30. Potrivit jurisprudenței constante a Curții Constituționale, sesizarea este justificată doar dacă norma contestată este determinantă pentru soluția cauzei, adică urmează a fi aplicată sau produce efecte juridice directe în cauza concretă. Ridicarea unei excepții pe dispoziții legale care nu se aplică litigiului este lipsită de obiect, iar controlul constituționalității devine unul abstract, ceea ce contravine cadrului constituțional al excepției de neconstituționalitate.
31. În speță, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a art. 21 alin. (3²) din Legea nr. 294-XVI din 21.12.2007 anterior a fost înaintată la data de 23 septembrie 2025 dat fiind soluționarea soluționării cererii Ministerului Justiției privind aplicarea măsurilor asigurătorii. Colegiul, la data de 23 septembrie 2025 a admis cererea privind excepția de neconstituționalitate și a remis Curții Constituționale sesizarea.
32. Prin Decizia de inadmisibilitate din 25 septembrie 2025 Curtea Constituțională a declarat inadmisibilă sesizarea privind excepția de neconstituționalitate în privința art. 21 alin. (3²) din Legea nr. 294-XVI din 21.12.2007.
33. Astfel, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate în privința art. 21 alin. (3²) din Legea nr. 294-XVI din 21.12.2007 ridicată de Irina Vlah, Președinta Partidului Republican „Inima Moldovei”, urmează a fi respinsă deoarece nu urmează a fi aplicată la soluționarea cauzei.
34. Or, dispoziția legală menționată reglementează strict condițiile aplicării măsurilor asigurătorii de limitare a activității partidului și reprezintă temeiul procedural în baza căruia măsura provizorie a fost aplicată. Respectiv, ea și-a consumat aplicarea în momentul în care, cu titlu de măsură asiguratorie, s-a dispus suspendarea activității partidului pe durata examinării pricinii.
35. Deci, în etapa actuală, art. 21 alin. (3²) din Legea nr. 294-XVI din 21.12.2007 nu mai este norma materială decisivă, ci doar temeiul inițial al încheierii de suspendare. Prin urmare, dispoziția contestată nu este norma care determină soluția cauzei pe fond, astfel că excepția nu poate fi admisă.
36. În partea ce ține de sesizarea privind excepția de neconstituționalitate în privința art. 21 alin.(8) din Legea nr. 294-XVI din 21.12.2007, Colegiul de asemenea consideră că este inaplicabil. Or, pentru ridicarea unei excepții de neconstituționalitate în privința dispozițiilor legale din această normă, este necesară existența la momentul înaintării sesizării a unui interval electoral în desfășurare.
37. Or, în prezenta cauză, perioada electorală s-a epuizat, întrucât alegerile parlamentare au avut loc la 28 septembrie 2025. Prin urmare, alin. (8) nu operează juridic asupra situației litigioase actuale, nefiind norma activă care guvernează raportul procesual și instanța nu este chemată să aplice această dispoziție, întrucât condiția temporală a incidenței ei, existența campaniei electorale, nu mai este îndeplinită.

38. Astfel, aplicarea normei devine pur teoretică, iar cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate nu poate fi admisă în abstract, fără legătură cu efectele sale actuale în cadrul dosarului, și numai dacă norma este incidentă.
39. Colegiul reține că, neadmiterea cererii privind excepția de neconstituționalitate în partea ce ține de prevederile contestate care nu urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei, ține exclusiv de verificarea întrunirii condițiilor strict obligatorii prevăzute la art.135 din Constituție.
40. Iar în acest sens, Colegiul va reitiera că potrivit par. §82-83 din Hotărârea nr.2 din 09 februarie 2016 a Curții Constituționale, pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, Curtea Constituțională a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții strict obligatorii.
41. În speță, Colegiul a reținut că, în sensul art.135 alin. (1) lit. c) din Constituție, prevederile contestate de la art. 21 alin. (3²) și alin. (8) din Legea nr. 294-XVI din 21.12.2007, nu urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei.
42. Din considerentele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru concluzionează de a admite în parte cererea depusă de Partidul Republican „Inima Moldovei”, reprezentată de Irina Vlah, cu privire la sesizarea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea nr. 294-XVI din 21.12.2007 privind partidele politice.
43. În conformitate cu art.12¹, art. 269-270 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil,

DISPUNE :

Se admite parțial cererea înaintată de Irina Vlah, Președinta Partidului Republican „Inima Moldovei”, cu privire la sesizarea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate, în partea prevederilor contestate de la art.21 alin.(3¹), lit.a) și d) din Legea nr. 294-XVI din 21.12.2007 privind partidele politice.

Se remite Curții Constituționale a Republicii Moldova sesizarea înaintată de Irina Vlah, Președinta Partidului Republican „Inima Moldovei” privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.21 alin.(3¹), lit.a) și d) din Legea nr. 294-XVI din 21.12.2007 privind partidele politice.

Încheierea nu este susceptibilă de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Ruxanda Pulbere

Judecătorii

Constantin Roșca

Roman Pascari